

Natuur rond het Markdal

Info 06-40007219

Uilen en muizen

Ja die twee horen bij elkaar, zoals zeker dit jaar blijkt. Om de zoveel jaar is er sprake van een écht 'muizen jaar' en dat geeft veel 'uilskuikens'. Want uilen zijn vooral muizen eters. Dus veel muizen, dus veel uiltjes. Veel eikels in het najaar geeft veel uiltjes. Maar waarom vallen er dan veel eikels? Tja, goede vraag, maar dat weten we niet!

Dit jaar waren er veel muizen, je zag daarom ook veel muizengaten in het land. Na jaren van achteruitgang van de uilen kregen de coördinatoren van de West Brabantse Vogelwerkgroep (o.a. Martin van Leest, Jan Benoist, etc.) een goed gevoel. Alleen het Markdal had drie nesten met jonge Steenuiltjes. Op zich al een record. Het eindresultaat komt later bekend in de nieuwsbrief 't Hupke. De Brabantse streeknaam voor het kleinste uiltje die graag nestelt bij (vroegere) boerderijen met een rommelig erf, muizen en regenwormen en niet wensenschuw is. Steenuiltjes zijn erf-trouw en gelukkige gastouders kunnen lang genieten van dit kleine luidruchtige uiltje.

Een andere 'boerderij-uil' is de wat grotere Kerkuil, heel opvallend en mooi door zijn grote witte oogkransen. Die graag in grote boerderijshuren nestelt met vliegopeningen nestelt. Ook de Kerkuil-nesten worden door de vogelwerkgroepen in omgeving Breda en Zundert jaarlijks gemonitord. Dat betekent een lange ladderklim en een gezellige 'mauw' met de man of vrouw ter plekke.

Een buiten-uil is de wat grotere Ransuil met zijn opvallend opstaande 'oortjes', die niets horen, want het zijn gewoon gevederde pluimpjes. Een bekende najaars-verzamelboom stond in de Surae, waar kinderen de braakballen uit elkaar plozen om het uilen menu te ontleden!

De enige uil die overdag jaagt is de Velduil, die hier heel weinig voorkomt. Maar eenmaal gezien dan vergeet zijn helgele ogen nooit meer.

De meest gehoorde uil is de één na grootste en met zo veel bos natuurlijk de Bosuil. 's Nacht vaak roepend over de Mark van Mastbos naar Ulvenhoutse Bos. Een spookachtig geluid bekend van elke detective film. Ze worden al actief want in februari worden de eieren gelegd. Zo rond Carnaval als ook de menselijke

Bosuilen actief zijn! Maar die hoeven geen jongen voor de zomer groot te brengen.

Sinds kort is er hier nog een uilensoort! En niet de minste, maar de grootste Europese uil: de Oehoe! Vanuit Vlaanderen broedt deze in Mastbos en Chaamse Bos. Ergens in april-mei ontdekte een dakdekker een

primitief nest met twee donsballietjes op een plat dak in het hart van Chaam! Hij waarschuwde de eigenaars Pieter en Heléne Geerts, over de 'illegale' bewoners op hun dak! De 'gastouders' waren in hun nopjes met deze nieuwe bovenburen. Daarna werd het met de hittegolven kokend heet op het platte dak. Zodat de uiltjes

zich achter elkaar van het dak af in de tuin beneden lieten vallen. Er volgde veel overleg met Chaamse vogelaars of ingrijpen nodig was. Maar natuur lostte het op, de uiltje bedelden en de

ouders kwamen ze met prooi voeren! Er was een camera aangeschaft, met schrik was te zien dat er 's nachts een nieuwsgierige steenmarter kwam snuffelen! Moest er toch ingegrepen worden? Nog maar een nachtje wachten op de 'natuur'? Volgende nacht was de naderende Steenmarter weer te zien totdat die zich razendsnel omkeerde en het hazenpad koos. Omdat pappa Oehoe dreigend kwam aanvliegen en Oehoe's ook wel een steenmartertje lussen!

*Twee jonge Oehoetjes in privé tuin.
Foto Pieter Geerts*

Nieuwsgierige Oehoetjes in dakgoot

Ze groeiden goed en lieten zich vanuit de dakgoot goed zien. Een enorme beleving om door die knikkende kopjes van zo'n zeldzame vogel opgenomen te worden! Inmiddels zijn ze vliegklaar en tijdens de Acht van Chaam weken ze even uit naar de kinderopvang om de hoek. Maar de gewaarschuwde dierenbescherming zag geen gevaar was voor de uiltjes of de daaronder spelende kinderen. Ook dit loste de natuur op. Daarna zijn ze als forse knoerten uitgevlogen niet meer gezien.

Tot twee weken geleden er groot rumoer was in een schoolklas in Teteringen. Kinderen zagen een hele grote uil op hun schoolplein! Ook de meester keek en wist direct te vertellen dat dit de Oehoe was! De les ging vervolgens over natuur. En het kwam goed uit dat deze meester vroeger meegedaan had in de IVN jeugdgroep, "de Torenvalken". Meester Torenvalk gaf dus verder les over de Oehoe's. Het lesprogramma ging over de kop, maar de kinderen hadden een ervaring voor het leven! (tip: zie voor mooie video "You Tube Visdief twee Oehoe dakgoot").

Markandalletjes

* De herfst is begonnen. Helmplicht onder Kastanjabomen, want die laten hun kastanjes graag op je hoofd vallen! * Aad van Diemen concludeert na zijn 'Insecten en Nieuwe Mark' van vorige week dat: monitoren en geduld van groot belang zijn om kunstmatige verhoging van stedelijke biodiversiteit tot een ecosysteem te kunnen laten leiden!

* Familiewandeling Boswachterij Dorst. Op zoek naar diersporen. Zondagmiddag. 27 sept. 13u30–15u30. Pootafdrukken, aangevreten dennenappels, keutels, braakballen zijn hun zichtbare verhalen in de afwisselende Boswachterij Dorst. Speuren is spannend! Aanmelden website IVN Mark&Donge.

* Kempische 'Sagen en Legendes'. Vrijdagavond 25 sept. 20-22u. Lezing van Paul Catteuw en wg Landschappelijk Erfgoed over historische volksverhalen. Bezoekerscentrum Vallei van het Merkske. (Klapekster). Kolonie 41. Wortel (B). Aanmelden website Natuurpunt Markvallei.

* SBB is begonnen met werkzaamheden Ulvenhoutse Bos. Om natuur robuuster te maken worden aantal paden afgesloten om mensen te weren. Andere paden worden opgehoogd om droog te wandelen. Plannen zijn niet onomstreden. Tegenover de scheiding van mensen en natuur staat de visie van natuurbeleving in een balans tussen mens en natuur. Zie website 'ggagroenblauw' bij nieuws en werkzaamheden.

* De zomerstille van vogels raakt voorbij, trekvogels laten zich horen, luister maar!

Joop van Riet – natuurgids IVN Mark&Donge

***Beschermende papa Oehoe.
Foto Pieter Geerts.***